

De deputa-
heid vanwege
bben zich bij
Tribunalen,
rechten „der
in ambt. Wij
ar wijzen er-
waad hebben
men of door
deringen, die
voegd waren,
oor schorsing
zels van de
K. S.

instemmende
e artikel van
een ik er op
emde drietal
ulo-school be-
dis met een op
steun werd
moet ik zeg-
nand gedepo-
tichting niet
e Chr. jeugd
en zou haar
vorstelling in
meegedeeld,
lvermaak is.
or aan het
len tegen het
Chr. school
ers mede om
looze formule
inderen naar
naar zoo veel
n worden be-
hoel een der-

on, het hoofd
dat, wie op
it voor eigen
natig bevestig-
afletten heeft
andere hoof-
ik bovendien
met het doel
punt in deze

at te krijgen
met den eisch
dgelijkvormig
zijn.

ht op 2 Juni
rogen tijd een

childer, welke
g overleg en
en beroering
enen aan ons
persoonlijk
des Heeren
onrustbarend
en in de ge-
a zusters van
les wordt de
cht gebroken,
wereld voor

het feit, dat
beslissingen,
ken weg met
Generale Sy-
arin een on-
g der kerke-
handelingen
n uitgegeven
toon lijnrecht
lijke liefde en
de Synode en

mogelijk is,
het stemme
met Christus'
spot wordt.
rtgaan opdat
Daarom wekt
n alles in het
claten worde,
tot broeder-
samenbinding
der heiligen.
t U ten zeer-
ken weg ver-
velijke-verga-
actie in deze
heid aan des
beweging, die
met grooten

Wat ons vóór alles te doen staat is ons te vereenigen in een vurige smeking tot den Heere, dat Hij onder ons krachtig werke door Zijn Geest, opdat alle zonden worden afgebroken door gerechtigheid, en de waarheid en de vrede onder ons bewaard blijven. Daarbij verwacht de Synode, dat gij vooral in deze weken, welke voorafgaan aan het afloopen van den schorsingstermijn aan Prof. Schilder gesteld, onzen God zult aanroepen om den grooten nood van ons kerkelijk leven aan Hem op te dragen, om U in diepe verootmoediging voor Hem neer te buigen, en Hem te smeeken, dat Hij de tucht-oefening over Prof. Schilder moge bekronen met zijn Goddelijken zegen.

Hij vereenige ons tenslotte allen in de gemeenschap-pelijke bede: doorgrond ons, o God en ken ons hart; be-proef ons en ken onze gedachten. En zie, of er bij ons een schadelijke weg is en leid ons op den eeuwigen weg (Psalm 139 : 23,24).

Met broedergroeten, namens de Synode:

Het moderamen:

Prof. Dr G. C. BERKOUWER, praeses.

Dr W. L. MILO, assessor.

Dr J. HOEK, scriba.

Dr E. D. KRAAN, scriba.

N.B. Het is de bedoeling der Synode, dat U bovenstaand schrijven van den kansel doet voorlezen op den eerstvolgenden Zondag.

HET MODERAMEN.

Utrecht, 5 Juni 1944.

Tegenwoordig heet — ondanks de publieke gebeden — zelfs die „getuchtigde“: „waarde broeder“. Denkt men dat wij geen memorie hebben? En óók „kerkje spelen“?

De z.g. oecumenische „synode“, VII (Slot).

II. — MATERIELE ASPEKTE VAN HIERDIE VRAAGPUNT.

(Vgl. officiële agenda III, A, B, en C.)

In verband met vraag A: „Gravamen is ingedien teen die beslissing van die sinode van 1905, sub 4. Die sinode het geoordeeld dat die beslissing in ooreenstemming met Skrif en Belydenis is. Was hierdie beslissing reg?“ wens hierdie sinode die volgende historische feite in herinnering te bring:

(a) Die Chr. Geref. Kerk van Amerika het die konklusies van Utrecht, 1905, geratificeer in sy besluite van 1908.

(b) Nooit is enige Skriftuurlike besware aan die adres van die sinode gerig teen punt 4 nie.

(c) Die Suid-Afrikaanse kerke het nooit die besluite van 1905 offisieel aangeneem nie.

Die sinode sal aan die Geref. Kerke in Nederland meld dat dit nie 'n antwoord op hierdie vraag kan gee nie, omdat die nodige tyd ontbreek om genoegsaam kennis te neem van die gravamen wat by die sinode in Nederland ingedien is en van die rapporte waartoe hierdie gravamen aanleiding gegee het. Verder meen die sinode dat hy hom moet beperk tot die formulering van 'n oordeel met betrekking tot die verklaring van die sinode van 1946, sonder om op die konkrete moeilikhede van die Geref. Kerke in die Nederlande in te gaan, sodat die konklusies van Utrecht soveel moontlik in die agtergrond gelaat moet word, veral waar hulle vervang is deur die verklaring van 1946.

In verband met vraag B: „Selfs as dit nie reg was nie, sou dit 'n skeuring in die kerk regverdig?“ antwoord die sinode:

Die sinode sal die Geref. Kerke in die Nederlande informeer dat, volgens sy oordeel, as iemand oortuig is dat 'n sinode 'n ongeregtigde leerstelling uitspraak doen, hy nie geregtig is om 'n skeuring te bewerk nie, tensy hy alle moontlikhede uitgeput het waarvoor die Kerkorde voorsiening maak om 'n hersiening te verkry en die kerk volhard in die handhawing van sy posisie, in stryd met die oortuiging van die beswaarde aangaande die waarheid.

In verband met vraag III: „Wat is ons waardering van die verklaring van 1946?“ is op voordrag van kommissie II besluit om 'n spesiale kommissie te benoem om die genoemde verklaring te bestudeer. Hierdie kommissie het bestaan uit: dr P. J. S. de Klerk (voors.), dr H. G. Stoker, prof. D. H. Kromminga, dr J. T. Hoogstra, dr L. Flokstra en prof. L. Berkhof, met drs W. Rutgers en S. Volbeda as adviseurs. Hierdie kommissie het gerapporteer:

Die kommissie beveel aan dat die „Verklaring van 1946“ ontvang word vir informasie en dat dit ingesluit word in die bylaes by die Handeling van die sinode.

Hierdie verklaring het vier inleidende opmerkinge, wat die geskiedkundige situasie aandui wat tot die opstelling van die verklaring gelei het. Die kommissie het gevoel dat dit geen mandaat ontvang het om belang te stel in die historiese inkleding waarin die verklaring tot ons gekom het nie. Die tweede deel bestaan uit ses paragrawe. Hiervan bevat alleen die vierde die materiaal wat ons moes ondersoek.

Ons rapport kon elkeen van die vyf sub-paragrawe onder hoof-paragraaf 4 afsonderlik neem. Dit sou egter oortollige werk wees. Laat dit voldoende wees as u kommissie verklaar dat dit uitvoerig op die besonderhede van hierdie paragraaf ingegaan het en bewus van die betekenis van sy aanbeveling, met geduld die arbeid verrig het. Verder het dit, na 'n onafhanklike studie van sy eie, die Nederlandse afvaardiging geraadpleeg en die nodige toelichting ontvang.

U kommissie is eenstemmig dat die „Verklaring van 1946“ in ooreenstemming is met Skrif en Konfessies. Ons beveel aan dat die sinode hierdie oordeel sy eie maak.

Die sinode het hierdie rapport aanvaar.

(N.B. — Een lid van die sinode, dr H. Kuiper, het nie aan die besprekinge en besluite in verband met die Nederlandse moeilikhede deelgeneem nie, aangesien hy volgens sy verklaring oortuig was dat die sinode van die Chr. Geref. Kerk, 1946, nie begeeg het dat sy deputate na die ekumeniese sinode hieraan sou deelneem nie.)

(Noot: U deputate wil ter voorkoming van misverstand daarop wys dat die besluit van die sinode geen uitspraak doen oor die vraag of so 'n verklaring as dié van 1946 nodig en wenslik was nie, ook nie oor die vraag of daar nie 'n beter verklaring gemaak kan word nie. Die sinode het eenvoudig verklaar dat die aan hom voorgelegde stuk in ooreenstemming met Skrif en Belydenis is.)

Die genoemde verklaring van 1946 lui as volg:—

„VERKLARING VAN 1946“.

(Opgestel deur die sinode van die Geref. Kerke in Nederland).

Op grond van die Heilige Schrift en van die Belydenis der Kerk spreek die Synode uit:

(De tekst is aan onze lezers bekend. Red. Ref.).

III. — KERKLIKE MOEILIKHEDE IN DIE NEDERLANDE.

Die sinode het besluit dat die afgevaardigdes van Nederland gevra sal word om hierdie saak eers voor die volle sinode toe te lig, aangesien geen genoegsame toelichting nog ontvang is nie. Daarna sal kommissie II op die hele saak ingaan (art. 24).

Dr Berkouwer het hierop 'n kort oorsig gegee oor die belangrikste gebeurtenisse in die Geref. Kerke van Nederland gedurende die laaste tiental jare. Die generale sinode van 1936 het 'n kommissie benoem om verskillende leerskille te bestudeer. Tot bevrediging van baie is eenparig sekere konklusies bereik in 1942. In dieselfde jaar is egter beswaarskrifte ingedien teen die konklusies van Utrecht, 1905. Die sinode het hierdie beswaarskrifte nie gehandhaaf nie, maar verklaar dat die konklusies in ooreenstemming met Skrif en Belydenis is. Dit het ook verklaar dat die konklusies bindend is vir almal wat betrokke is. Dit het ten slotte gelei tot die afsetting van prof. K. Schilder. Die sinode het tot hierdie finale stap gekom in belang van die goeie orde in die kerk van Jesus Christus. Die sinode van Utrecht, 1946, het 'n nuwe formulering gegee van die konklusies van 1905. Die Chr. Geref. Kerk in Amerika is nie geraadpleeg nie, nie omdat die sinode nie die noodsaaklikheid van sodanige raadpleging gevoel het nie, maar vanweë die groot drang van die situasie.

(Noot: Dat die Chr. Geref. Kerk van Noord-Amerika hier spesiaal genoem word, vind sy oorsaak waarskynlik hierin dat hierdie kerk sy offisiële goedkeuring aan die konklusies van 1905 geheg het.) (Art. 26)

Op voordrag van kommissie II het die sinode hierop besluit:

I. — FORMELE ASPEKTE VAN HIERDIE VRAAGPUNT.

Die sinode verklaar dat hy wel die gesag besit om die saak van die kerklike moeilikhede in die Nederlande op te neem, aangesien —

1. Die sinodekerke wat lede is van die ekumeniese sinode desgevraagd mag help in hul moeilikhede, 'n beginsel wat reeds beliggaam is in die beginsels van die Geref. Kerke van die Nederlande en wat die Chr. Geref. Kerk neergelê het in interkerklike korrespondensie.

2. Geen hersiening (review) van konkrete dissiplinêre gevalle word van ons verlang nie.

3. Die sinode moet 'n vergadering wees waarheen leer-stellige appêlle geadresseer kan word.

D. — SAKE WAT NIE OP DIE OORSPRONKLIKE AGENDA VOORKOM NIE.

1. Br. Richard Postma, voorsitter van die Federasie van Geref. Jongmannevereniginge in Amerika, het die groete van hierdie organisasie oorgebring en die lede uitgenooi na hul massavergadering in die stadsaal van Grand Rapids. Hier was ongeveer drieduisend mense byeen en hy dié geleentheid het prof. Stoker die groete van die Jongeliedeverenigings en Calv. „studente-organisasies in Suid-Afrika oorgebring, terwyl die drie dele van „Koers in die Krisis“ aan die organisasie deur hom namens die F.C.S.V. as geskenk aangebied is.

2. Die sinode het besluit om 'n kabel te stuur aan die sinode van die Geref. Kerke van Nederland, gelyktydig in sitting byeen te Zwolle. Hierop is die volgende as antwoord ontvang: Die Generale Sinode van die Gereformeerde Kerke in Nederland bedank u hartlik vir u groete en seënswense en wens die Internasionale sinode van Geref. Kerke, vergader in Grand Rapids, van harte die seën van God en die lig van die Heilige Gees op sy werk toe. Munnik, praeses, Van der Woude, scriba.

3. Dr J. Hoek het die sinode gevra of iets gedoen kan word vir die kerke in die graafskap Bentheim en Oost-Friesland wat deur die outoriteite in die besettingsgebied nie toegelaat word om afgevaardigdes na die Generale Sinode van die Geref. Kerke te stuur nie. Die sinode het hierdie saak na die moderamen verwys vir advies. Die moderamen het 'n brief gerig aan die verteenwoordiger van Grand Rapids in die Kongres (Parlement), agb. Bartel J. Jonkman, en gevra of hy miskien enige hulp in hierdie verband kan bied. Die sinode het sy goedkeuring aan hierdie brief geheg.

E. — AFSLUITING.

Ná die gebruikelike bedankinge het die eerw. voorsitter met 'n indrukwekkende rede afgesluit.

F. — TERUGBLIK DEUR U DEPUTATE.

Die afvaardiging na die eerste Geref. ekumeniese sinode was vir ons kerk 'n groot onderneming. Ons werkkragte is min en die internasionale toestand was nog ver van normaal by ons vertrek. Ons voel egter oortuig dat 'n groot saak aangevoer is. Hierdie nuwe weë wat vir ons

geopen is, sal ongetwyfeld van verreikende betekenis wees vir ons kerke in die toekoms. Die kontak met broeders uit verskillende wêrelddele beteken ontsaglik veel. Met reg kan ons nou verwag dat belangrike sake in die toekoms na ekumeniese sinodes verwys sal word, voordat die nasionale sinodes beslis. Al die magte van die ongelooft is internasionaal georganiseer en in sy stryd sal die kerk van Christus nie tot nasionale grense beperk kan bly nie.

Daar is met moeilike vraagstukke geworstel, en ons kan getuig dat lig ontvang is op menige punt. Ons hoop dat die eerw. sinode instemming met die besluite sal kan betuig. Die eenheid ten opsigte van die groot en belangrike leerstukke was hartversterkend. Mag die Here sy seën gebied op wat in swaakheid, maar onder biddende op-sien tot Hom, verrig is, en mag die volgende ekumeniese sinode D.V. meer omvattende wees sonder verwatering van ons dierbare geloofsbelydenis, maar intendeel met kragtige hervorming as resultaat, terwyl ook die heerlike eenheid van die liggaam van Christus gesmaak word, al is dit dan nie in volkomeheid nie.

U deputate wens u te bedank vir hul vererende opdrag, waarvan hulle langs hierdie weg verantwoording gedoen het.

Met die meeste hoogagting en seënbede op u gewigtige arbeid.

U broeders in Christus,

P. J. S. DE KLERK.

H. G. STOKER.

S. DU TOIT.

GEREFORMEERDE KERKEN
(Onderhoudende Art. 31 K.O.).

Beroepen te:

Doorn-Driebergen: S. de Waard te Maassluis.
Groningen: H. Knoop te Rotterdam-Delfshaven.
IJmuiden: J. Meester te Brouwershaven.

Bedankt voor:

Eindhoven: J. F. Wijnhoud te Middelstum.

— ADRESSEN. — DEN HELDER. Het scribaat van de Geref. Kerk (art. 31) is niet meer: H. Kooops, Mozartstr. 2, maar: N. Bottelier, Tulstraat 73.

— MILDAM. Verhuisd van Katlijk 124 naar Bovenknijpe 128, Jeen Hoekstra, scriba der Geref. Kerk (art. 31) te Mildam.

— ALMANAK F.Q.I. 1947. Zooals U hebt kunnen constateeren uit de bespreking van de „Almanak 1947“ door Prof. Dr K. Schilder in „De Reformatie“ van 31 Mei j.l. is de almanak verschenen. Er zijn nog eenige exemplaren aanwezig. Mochten er onder U nog zijn, die een almanak wenschen te ontvangen, dan gelieve U dat z. s. m. te melden aan den pedel der Theol. Hoogeschool, Broederweg 15 te Kampen. Hij zal gaarne zorgen, dat U direct een exemplaar toegezonden wordt. De prijs is bepaald op f 7.—, wie echter kennis neemt van den inhoud zal dit bedrag er gaarne voor over hebben. Wij willen speciaal de aandacht der H.H. Predikanten ook vestigen op de exegetische studie van Prof. B. Holwerda over Amos 3:3—8. Dus: Wie nog gaarne een almanak wil ontvangen, schrijve spoedig.

De bestelde exemplaren zijn alle toegezonden. Voor een goede afwikkeling der administratie, willen diegenen die nog niet betaald hebben, dit daarom spoedig doen?

U zoudt daarmee de Administratie zeer verplichten.

Namens de Administratie, M. K. Drost.

— KERKINSTITUEERING TE BUITENZORG. Ook Buitenzorg is overgegaan tot institueering der Kerk.

Reeds gedurende twee en een halve maand werd elken Zondagmorgen een samenkomst gehouden, waar gezamenlijk een preek werd gelezen. Na ingewonnen advies van de Kerk van Batavia en na enkele adviezen uit Nederland werd Zondag 8 Juni met hulp en onder leiding van de Kerk van Batavia overgegaan tot verkiezing en bevestiging van 2 ouderlingen en 1 diaken. De Kerk telt thans 18 belijdende leden en 10 doopleden. Er worden iederen Zondag twee kerkdiensten gehouden om 10 en 3 uur in één van de zalen van het Klooster.

Het adres van de Kerk van Buitenzorg is: G. A. Arnold, 's Lands Plantentuin te Buitenzorg.

Alle kerkelijke periodieken worden verzocht, dit bericht over te nemen.

— HULP INZAKE KERKBOW. De Classis Assen onzer kerken bericht: De kerkeraadstafels worden den laatsten tijd overstromd met verzoeken van zusterkerken, die tot kerkbouw willen komen. Ze vragen om een collecte, hetzij langs de huizen of in den eeredienst, of om een flinke gift.

Op den duur blijkt het onmogelijk, om aan al deze verzoeken, al of niet door een meerdere vergadering van een aanbeveling voorzien, te voldoen, hoe gaarne men ook een bouwsteentje zou willen bijdragen.

Om in den chaotischen toestand, die hier dreigt te ontstaan, eenige orde te scheppen en zoo mogelijk tot eenheid in de te volgen gedragslijn te komen, heeft de Classis Assen in haar vergadering van 8 Mei j.l. het volgende besluit genomen, dat ze hierbij gaarne onder Uw aandacht brengt, met het vriendelijk verzoek, het op één Uwer eerstkomende vergaderingen in bespreking te nemen.

De classis Assen besluit:

1. Geen verzoek van eenige kerk, een afzonderlijke collecte voor kerkbouw te houden, in te willigen.

2. Deputaten ad Art. 11 K.O. te machtigen, vóór 1 Mei 1948 vier collecten voor kerkbouw in de kerken der Classis aan die kerken te vragen;

3. hen eveneens te machtigen, voor dit doel van de zusterkerken die daartoe in staat zijn te achten, een collecte te vragen;

4. hen op te dragen de opbrengst van al deze collecten apart te administreeën, en op elke vergadering der Clas-

sis een voorstel te doen voor de verdeling der dan ingekomen gelden aan die Kerken der Classis, die dit noodig hebben en daartoe een aanvraag bij de Deputaten indienen;

5. de Kerken der Classis te verzoeken, niet elk voor zich collecten voor kerkbouw buiten de Classis te vragen;

6. aan alle Classes mededeeling te doen van dit besluit met verzoek terzake van collecten voor kerkbouw evenzoo te willen besluiten.

— VERRASSEND BERICHT VAN URK. Aan een correspondentie uit Urk zelf, aangevuld door een bericht in het plaatselijke blaadje „Het Urkerland“ is het volgende ontleend:

Op de vergaderingen van den raad der „Gereformeerde Kerk“ is, naar een officiële verklaring van den kerkeraad zelf, duidelijk gebleken, „dat de beide predikanten in de waardeering of afkeuring van de maatregelen der Synode lijnrecht tegenover elkaar staan“. Het stond den kerkeraad duidelijk voor oogen, „dat een huis, dat tegen zichzelf verdeeld is, niet kan bestaan“.

Op Zondag 18 Mei had Ds Spijker de taak, wat op Urk nog genoemd wordt, „nieuwe leden te bevestigen“.

Bij die gelegenheid heeft Ds Sp. van den kansel uitgesproken, dat hij op dien kansel eigenlijk niet meer behoorde te staan. En in den kerkdienst 's namiddags gaf hij duidelijk te kennen, dat de afzetting van getrouwe ambtsdragers een onrecht was, waarbij een Christen zich nooit mag neerleggen.

Dienzelfden avond vergadering van den kerkeraad. Ds Sp. kreeg toen de waarschuwing, dat hij zich voortaan van uitingen, als dien dag van hem waren vernomen, zou hebben te onthouden; hij zou zichzelf anders „kunnen ongerieven“.

Maandag 19 Mei ging al het praatje over Urk: „Ds Spijker heeft zich vrijgemaakt“. Dat bleek later althans in formelen zin voorbarig te zijn.

Op Vrijdag 23 Mei vergaderden 15 ouderlingen en 8 diakenen, om, zonder aanwezigheid van de beide predikanten, de „moelijkheden“ te bespreken.

Die vergadering stelde een verklaring op „met eenparigheid van stemmen“, om die aan de gemeente bekend te maken. Een weinig raadselachtig is, dat onder die verklaring, in haar geheel afgedrukt in „Het Urkerland“, te lezen staat: „Bovenstaande werd ook door beide predikanten, na kennisneming hiervan, volkomen onderschreven“.

Die verklaring nu werd Zondag 8 Juni in een „gemeentevergadering“ na den tweeden kerkdienst en onder leiding van Ds W. Doorenbos voorgelezen. Ze werd „behandeld en in haar geheel door de gemeentevergadering bekrachtigd“.

De kerkeraad wierp de beschuldiging van onwaarschijnlijkheid van zich, daar hij in het huidige conflict geen stelling heeft genomen, „als van meening zijnde, dat al te groote verstandoverwegingen van beide zijden hebben geleid tot het conflict in zijn huidige vorm“.

Vijf bewijzen somt de kerkeraad verder op voor zijn onzijdige houding.

Hij heeft het schorsingsbesluit van Prof. Schilder niet afgekondigd; hij heeft zich niet gehouden aan de richtlijnen, door de Synode gesteld voor de behandeling van bezwaarsen; de kerkeraad heeft uitgesproken, dat hij geen reden zag voor het uiteengaan „of wren van ambtsdragers over de in geding zijnde punten“; hij heeft zijn bezwaren naar buiten uitgedragen, „onder meer naar de classale vergadering“; zijn standpunt werd stilzwijgend goedgekeurd, „blijkende o.a. bij de jongste kerkvisitatie“.

Na verder nog te hebben verklaard, „dat het in het openbaar uitdragen van sympathiebetuigingen voor de kerken van art 31 wel fatale gevolgen moet hebben voor de Gereformeerde kerk hier ter plaatse“, kwam de vergadering tot het volgende „eenparig“ besluit:

1. binnen het verband der Gereformeerde kerken te willen blijven;

2. de beide predikanten te verzoeken, zich te onthouden van alles, wat verscherping van het conflict beoogt;

3. als kerkeraad en gemeente binnen het verband der Geref. Kerken, zoowel landelijk als plaatselijk, alles te doen, wat tot hereeniging kan leiden, „hierbij wijzende op de actie der Friesche predikanten, zooals de kerkeraad heeft uitgesproken, die te zullen steunen“;

4. „op dien weg biddend voort te gaan tot eer van den Naam des Heeren en tot heil Zijner Gemeente“.

Natuurlijk zou bij die verklaring nog wel e.e.a. zijn op te merken. Zoo zou aan Ds Doorenbos kunnen worden gevraagd, hoe hij voor minstens 99 % achter de Synode kan staan en toch de actie der Friesche predikanten kan steunen. Waarachtigheid?

Volgens het door ons van Urk zelf ontvangen bericht heeft Ds Spijker op gezegde gemeentevergadering uitgesproken, dat hij nog altoos bezwaard was, maar dat hij vrijmaking zonde voor God achtte.

Op Zaterdag 14 Juni was bij Ds Spijker de strijd in zijn binnenste tot beslissing gekomen en berichtte hij des avonds om 9 uur aan den kerkeraad, dat hij zich „vrijmaakte“.

De onmiddellijk daarop bijeengeroepen kerkeraadsvergadering duurde tot een uur na middernacht, maar omtrent de door haar genomen besluiten hebben we geen bericht.

Alleen meldt onze berichtgeving, dat Ds Spijker zich op Zondag 15 Juni in de samenkomst der vrijgemaakte kerk vervoegd had en daar de verklaring had voorgelezen, dat hij zich nu inderdaad schuldig voor God gevoelde, dat hij zich niet eerder bij de vrijgemaakte broeders en zusters had aangesloten. God wist, zoo verklaarde hij verder, dat hij drie jaar lang gepoogd had, de eenheid te bewaren en dat hij gehoopt had, van uit dat standpunt op te kunnen komen tegen de schorsingen, door de Synode bedreven. Hij was tot het besluit gekomen, dat de kerkeraad niet bereid was, in dezen mee te werken en dat daardoor ook de kerkeraad schuldig stond. Het deed hem leed, dat hij nog op de gemeentevergadering van Zondag 8 Juni dingen gezegd had, die de broeders en zusters in verwarring hadden gebracht. Ook daarvoor beledigd hij zijn persoonlijke schuld voor God en menschen. Hij had klaar het hopenloze van zijn pogingen ingezien en had zich daarom Zaterdagavond vrijgemaakt.

Als te verstaan is, werd deze verklaring met groote ontroering aangehoord, en — zoo meldt onze berichtgeving — „wij hebben hem als onzen herder en leeraar aangenomen, want wie zijn zonde belijdt en laat, zal barmhartigheid verkrijgen“.

„Ik zie het, zoo heet het verder, als een verhooring op onze gebeden, dat wij nu al onzen eigen dominee hebben. Iederen Zondag werd er gebeden om een eigen herder en leeraar en nu zal God verder wel zorgen, want de Heere houdt Zijn kerk in stand, en Hij laat niet varen het werk Zijner Handen“.

Soest, 18-6-'47.

C. DE VRIES.

— BAARN. Men heeft ons gevraagd naar de Baarnsche schorsing; beweerd werd, dat het niet waar was, dat men daar de kinderen voor wedergeboren moest houden. Ziehier de tekst van het in Gods naam genomen besluit:

De Kerkeraden van de Gereformeerde Kerk van Baarn en van Soestdijk, in gecombineerde vergadering bijeen op Dinsdag 4 September 1945, te Baarn,

a. KENNIS GENOMEN HEBBENDE van een verklaring der Broeders G. Th. Koning, G. Visser, G. van Wijnen, allen Ouderlingen, en van R. Andriessen, Diaken van de Gereformeerde Kerk van Baarn, d.d. 28 Augustus 1945, waarin zij uitspreken:

„Wij moeten U thans mededeelen:

dat het ons niet mogelijk is ons te conformeren aan de leerbesluiten 1942 inzake het genadeverbond.

Wij gelooven niet dat het Woord Gods eischt, dat

het zaad des verbonds voor wedergeboren is te houden. Wel dat al die kinderen in Christus geheiligd zijn.

Wij moeten daarom verwerpen de binding aan die besluiten en alle schorsingen en afzettingen, die op grond van die verwerping plaats vinden“.

b. OVERWEGENDE,

1. dat deze broeders door hun verklaring in strijd komen met de leerbeslissing der Generale Synode van 1905, toen zij uitsprak, dat „volgens de BELIJDENIS onzer kerken het zaad des verbonds krachtens de belofte Gods is te houden voor wedergeboren en in Christus geheiligd totdat enz.“

2. dat deze broeders derhalve in strijd komen met hun onderteekening van de BELIJDENIS onzer kerken, toen zij hun ambt aanvaardden, welke onderteekening de belofte inhield, deze belijdenis der Kerken, aldus in 1905 geïnterpreteerd, te zullen verdedigen, voorstaan en leeren, terwijl zij NU verklaren, deze belijdenis te verwerpen,

c. BESLUITEN

1e. op grond van artt. 79 en 80 D.K.O. (valsche leer of ketterij) de Broeders G. Th. Koning, G. Visser, G. van Wijnen en R. Andriessen voor den tijd van drie maanden, ingaande 4 September 1945, te schorsen in hun diensten resp. van ouderlingen en diaken van de Gereformeerde Kerk van Baarn, met de bede, dat zij zich van deze dwaalleer alsnog bekeeren,

2e. van dit besluit mededeeling te doen aan de betrokken Broeders, en door openbare voorlezing van den kansel aan de gemeente.

Met br. gr. en heilbete, namens den Raad der Kerken van Baarn en Soestdijk:

Praeses

w.g. W. SEINEN.

Scriba

w.g. J. S. JAARDSMA.

Baarn, 5 September 1945.

Praeses

w.g. S. WOUTERS.

Scriba

w.g. W. HEY.

Ja, ja. Tegenwoordig komen de onderteekenaars zelf „in strijd met hun onderteekening“ (als 't bovenstaande nl. geen onzin is); ze mogen nu ook leeren „te wederbaren“. Toch doen ze niets. En vragen dus ook geen vergoeding.

— 18e VERANTWOORDING VOOR DE NOODLIJDENDEN OP SOEMBA. Vorige verantwoording f 17974.10.

Diac. Geref. Kerk Emmer Compascuum-Emmer Erfscheidenveen, voor brs en zrs op Soemba . . .	f 50.—
Geref. Kerk te Den Ham, coll. voor noodl. op Soemba . . .	31.21
Geref. Kerk te Giesendam-Neder Hardinxveld coll. voor noodl. op Soemba . . .	50.—
Geref. Kerk te Bodegraven, voor de noodlijdenden op Soemba (postwissel) . . .	25.—
Diac. Geref. Kerk te Middelstum, coll. aangev. door Diac. voor noodl. op Soemba . . .	80.—
Zendingscommissie der Geref. Kerk te Amersfoort, voor noodl. op Soemba . . .	250.—
Diac. Geref. Kerk te Uithuizermeeden, voor noodlijdende gemeenten op Soemba . . .	100.—
Geref. Kerk te Noordbergum, voor noodl. brs en zrs op Soemba . . .	25.—
Diac. Geref. Kerk te Doesburg, voor noodl. op Soemba, coll.: f 7.15; diac. f 8.— . . .	15.15
Geref. Kerk te Vleuten, voor Soemba . . .	33.33
Fam. Koolman, te Andijk (W.), voor Soemba . . .	7.—
Diac. Geref. Kerk te Deventer, voor noodl. op Soemba . . .	50.—

Totaal . . . f 718.69

Met de vorige verantwoordingen: f 18692.79.

Met hartelijken dank.

De Diaconie der Geref. Kerk te Zwolle,

Namens de Diaconie,

JAC. BOSCH JZN, Zwolle, Groot Weezenland 35.

Verloofd:

DORY VAN DEN BERG

en

HANS DE JONG.

Nieuw-Vennep, Kabel 73,
Lisse, Prins Hendrikstraat 22,
27 Juni 1947.

17 April 1923 werd ons door God geschonken onze eerste Zoon
JAN.

21 Juni 1947 moesten wij hem weer aan den God des Verbonds afstaan.

Hij maakte hem en ons daartoe bereid, God nam hem op in Zijne heerlijkheid. De naam des Heeren zij geprezen.

P. TIMMERMAN.
J. TIMMERMAN—
MODDEJONGE.

HENK.
RIEK.
JOHAN.
DINI.

ANNIE LEEFTINK
(Verloofde).

Zwolle, 21 Juni 1947.
Groeneweg 49.

De begrafenis heeft Woensdag 25 Juni op Bergklooster plaats gehad.

MOOI TWENTE
(NIJVERDAL.)

Aangeboden:

ZIT. EN SLAAPKAMER

(met kookgelegenheid), voor 2 pers., vanaf 26 Juli voor 2 à 3 w. Brieven No. 242, Bureau „De Reformatie“ te Goes.

TE HUUR AANGEBODEN
van 19 Juli tot 4 Augustus:

GOED GEMEUBILEERD
HUISJE

voor drie volwassen personen, midden in bosch en heil, in Oost-Brabant. Prijs f 80.—. Brieven No. 241, Bureau „De Reformatie“ te Goes.

NAAST

Zilveren

Avondmaalserviezen

en Doopvonten

leveren wij nu ook serviezen en doopvonten in

GERO-TIN

Vraagt vrijblijvend prijsopgaaf.

L. GEUSEBROEK & ZOON

JUWELIERS.

WEIMARSTRAAT 303—305,
Telefoon 337822, DEN HAAG.

Walter Lüthi's
nieuwste boeken
zijn geschenken

Over dezen origineelen Zwitser, wiens boeken in tal van West-Europese landen in grote oplagen het licht zien, schrijft Eduard Thurneysen:

„Lüthi heeft, wat zoveel uitleggers en predikers van dezen tijd onder aanwending van alle denkbare kunsten zichzelf te vergeefs als eisch stellen, wat ze te vergeefs trachten te grijpen: hij heeft het woord voor de menschen van heden.“

Overal in den boekhandel verkrijgbaar, in goede uitvoering:

WALTER LÜTHI:
HET EVANGELIE VAN JOHANNES
in de wereld van heden,
gebonden f 8.90

WALTER LÜTHI:
BARABAR TWIST MET GOD
gebonden f 2.60

Beide boeken zijn uitgaven van

T. WEYER TE FRANEKER

Wij hebben nog een kleinen voorraad van het boek van Dr SCHIPPERS:

VAN DEN DIENST
DES WOORDS

Prijs gebonden f 3.50.

Verkrijgbaar in elken Boekhandel en bij

Oosterbaan & Le Cointre N.V.,
Goes, Giro 36000.

ANTIEKE

Klokken, Meubelen, Tegels,
Tin- en Koperwerk, enz.,
enz. koopt en verkoopt:

Kunsthandel „OUD HOLLAND“
(eig. J. van Dijk), Rotterdam,
Cl. de Vrieselaan 80, Tel. 36466.

De R.B.-Serie

geeft veel voor zeer weinig geld. Boeken in de R.B.-SERIE kosten slechts f 2.50 per deel. U krijgt 4 boeken per jaar. Deze boeken kosten buiten de serie bijna het dubbele! Is U al abonne?

Geef U nog op voor den lopenden jaargang bij Uw boekhandelaar of bij de uitgevers:

Oosterbaan & Le Cointre N.V.,
Goes, Giro 36000.

LAAT NU UW JAARGANG
„DE REFORMATIE“
INBINDEN.

f 3.— per jaargang.

Register wordt bijgeleverd.

BOEKBINDELIJ VAN KUIJK
Zalmstraat 1 — Scheveningen

HEDEN VERSCHENEN:

„De crisis van het gezag“

door Prof. B. HOLWERDA.

Referaat, gehouden op den Bondsdag te Groningen.

Niemand verzuime deze belangrijke rede aan te schaffen. Onze Gereformeerde Mannen- en Vrouwenverenigingen bestellen dit referaat collectief.

Prijs per stuk 45 cent, bij 10 exemplaren à 40 cent per stuk.

Men bestelle alleen per postwissel of chèque aan het

Bonds-bureau, Parkstraat 25,

Utrecht.

STELT DIT NIET UIT!

COPIER-INRICHTING „ECCLESIA“

Eigenaar J. VERMIJ,

Koningin Emmakade 194,

DEN HAAG.

Telefoon 39.84.92.

Postrekening 305250.

COPIER-, TYPE- en ADRESSEERWERK